

14. DENEME - ÇÖZÜMLER

1. I. Türkiye'nin KYK'de ve orta kuşakta yer alması enlemin sonucudur.
II. Batı rüzgarlarının etkisinde kalması enlemin sonucudur.
III. Aynı anda bir ortak saat kullanılması boylamın sonucudur.
IV. Türkiye dönenceler dışında yer aldığından güneş ışınları 90° ile düşmez. Bu nedenle gölge boyu hiç bir zaman "0" olmaz. Bu durum enlem ile açıklanır.
V. Türkiye'nin stratejik öneme sahip olması özel konum ile açıklanır.

CEVAP: E

2. III numaralı yöre Kıyı Ege bölümüdür. Levhalar tarafından sıkıştırılan tortul malzeme yumuşak ise kıvrım dağları oluşur. Ancak kıyı Ege'de sıkıştırılan malzeme sert olduğundan kırılmalar ile horst ve grabenler oluşmuştur.

CEVAP: C

3. I. yöre Ergene Havzası'dır. Trakya'da yer alır. Bu yöre Marmara Bölgesi'nin ve Türkiye'nin en düzlük yerlerindedir. Eğim azdır. Eğime bağlı erozyon azdır.
II. yöre Batı Karadeniz eğimlidir.
III. yöre Teke Platosu eğimlidir.
IV ve V. yöre Doğu Anadolu eğimlidir.

CEVAP: A

4. Grafikte Türkiye arazisinin yükselti basamakları yüzde ile gösterilmiştir. Türkiye'nin yükseltisini batıdan doğuya artması doğrudur. Ancak grafikte bu bilgiyi doğrulayacak bir bilgi yoktur (II).
Grafikte eğim ile ilgili bir bilgi yoktur (III).
Grafik incelendiğinde ilk iki sütunun toplamı %30'a dahi ulaşamamıştır.

CEVAP: A

5. Verilen iller aynı enlemde batıdan doğuya doğru sıralanmıştır. Bu doğrultuda yükselti de arttığından sıcaklık 0°C'nin altına daha fazla iner.

CEVAP: A

6. I. K-L → K güneyde L kuzeyde özel konumları da aynı → enlem
II. L deniz kıyısında M karasal
III. S kuzeyde N güneyde → enlem
IV. P'nin R'ye göre sıcak olması enlem R'nin P'ye göre soğuk olması yükselti ile açıklanır.

CEVAP: B

7. Çizgi doğrultusunda doğuya gidildikçe Gelincik, Devedikeni, doğrultunun kuzeye yöneldiği noktada Sarıçam, çizginin bittiği yerde Kayın ağacına rastlanır. Kızılcım ormanları Akdeniz Bölgesindedir.

CEVAP: E

8. I. Taşeli platosu, arazi yapısı nedeni ile az nüfuslanmıştır. (D)
II. Hakkari çevresi yağışın fazla olması nedeni ile az nüfuslanmıştır. (Y) (Hakkari çevresi engebeli ve yüksektir. Kış mevsimi de soğuk olduğu için az nüfuslanmıştır.)
III. Tuz Gölü çevresi kuraklık nedeni ile az nüfuslanmıştır. (D) Tuz gölü çevresi ülkemizin en az yağış alan yöresidir.

CEVAP: B

14. DENEME - ÇÖZÜMLER

9. I. Nüfus miktarı sürekli artmıştır. Çünkü grafiğe göre nüfus artış hızı hiç bir yılda sıfıra düşmemiştir.
- II. Son yıllarda nüfus artış hızı azalmıştır. Buna rağmen yine hız sıfıra düşmediğinden nüfus azalmamıştır. Miktar olarak artış düşük hızda devam etmektedir.
- III. Nüfus miktarı grafikteki bilgilerden elde edilemez. Grafik nüfus artış hızını vermektedir.

CEVAP: A

10. Çalışan nüfus oranı OECD ülkelerine göre daha azdır.

CEVAP: D

11. K → Çiftlik (İzmir Çevresi - Büyükşehir)

L → Mera (Van Gölü Çevresi)

M → Oba (Göçebe yaşamın geçmişte daha yaygın olduğu Antalya-Mersin arası)

CEVAP: C

12. Kıyı ovalarda iklim, toprak şartları uygundur. Bunun yanısıra modern tarım uygulamaları nedeni ile verim yüksektir. (D)

Kümes hayvancılığı kentli nüfusun fazla olduğu yerlerde gelişmiştir. (Pazar-üretim ilişkisi) (D)

Büyükbaş hayvan sayısının en fazla olduğu il Konya'dır. (D)

Arıcılığın en çok geliştiği iller Muğla, Ordu, Hakkari'dir. (D)

Kıl keçisinin en çok yetiştirildiği bölge Akdeniz'dir. (D)

CEVAP: E

13. Linyit ve taşkömürü yakarak elektrik üreten termik santrallerde karbondioksit çıkarışı fazladır. Çatalağzı Termik Santrali taşkömürü ile elektrik üreten tek termik santralimizdir.

Yatağan, Çayırhan, Elbistan Termik Santralleri Linyit kömürü kullanır.

Ambarlı Termik santrali ise doğalgaz ile üretim yaptığından karbondioksit salımı daha azdır.

CEVAP: D

14. Haritada petrol rafineleri işaretlenmiştir. Petrol rafineleri çevresinde Petro-kimya sanayi gelişmiştir.

CEVAP: C

15. Konya çevresinde ayçiçeği tarlaları bulunur. Yağ fabrikalarında ayçiçeği ham-madde olarak kullanılır.

CEVAP: C

16. Fethiye, Muğla'nın bir ilçesidir. Buradaki Saklıkent, karstik arazide oluşan bir kanyon vadi'dir. Bu vadi içindeki akarsu, rafting turizmine elverişlidir.

CEVAP: C

17. A) Sanayi bitkileri ekim alanında dalgalanmalar bulunmakta olduğundan artış sürekli değildir.
B) Tahıl ekim alanı 2019 yılında 121.002 hektar iken 2020 yılında 119.034'e düşmüştür. Bu durum artışı değil azalmayı gösterir.
C) Baklagillerin ekim alanı sanayi bitkilerinin ekim alanının yarısından fazladır.
D) Tahıl ekim alanları, baklagil ekim alanlarından 10 kat fazladır.
E) Tabloda sadece ekim alanı verilmiştir. Verimin bulunabilmesi için üretim miktarında verilmiş olması gerekirdi.

CEVAP: D

18. Ordu'ya fındık toplamak için mevsimlik işçi göçü yapılmaktadır. Bu göç miktarı Rize, Antalya, Nevşehir ve Ankara'ya göre daha fazladır.

CEVAP: B